

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Tine Devroye

tegen

Krant van West-Vlaanderen

Met vijf mails van 3,4, 6 en 12 juni 2019 dient mevrouw Tine Devroye een klacht in tegen Krant van West-Vlaanderen. Aanleiding zijn twee artikels:

- van 17 mei 2019 onder de titel *“Kritiek op asiel was niet geheel onterecht”*.
Raadkamer stelt kritische ex-medewerkers Blauwe Kruis buiten vervolging;
- van 31 mei 2019 onder de titel *Hof van beroep heft spreekverbod dierenactiviste op.*

Hoofdredacteur Jan Gheysen van Krant van West-Vlaanderen en verantwoordelijke uitgever Sofie Van Iseghem van Roularta Media Group antwoorden met een brief van 18 september, waarop Tine Devroye repliceert met drie mails van 23 september 2019.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 21 november 2019. Tine Devroye woonde de hoorzitting bij. Voor Krant van West-Vlaanderen was Sofie Van Iseghem aanwezig.

DE FEITEN

Het eerste artikel gaat over de buiten vervolgingstelling van zes gewezen medewerksters van dierenasiel Het Blauwe Kruis in Brugge. Het asiel had een klacht tegen hen ingediend nadat ze in de pers en op Facebook kritiek hadden geuit, onder meer over het euthanaseren van honden en katten. Het artikel laat drie ex-medewerksters aan het woord. Zij reageren opgelucht op de buiten vervolgingstelling, maar betreuren dat ze vier jaar tijd en energie moesten steken in de rechtszaak, die ze liever aan de dieren hadden besteed. De voorzitter van het dierenasiel zegt dat hij niet verder zal procederen en benadrukt dat er geen dieren meer worden geëuthanaseerd, waarop het artikel besluit met de zin *“Eind goed, al goed?”*. Bij het artikel staat een foto van vier jaar geleden, toen de oud-medewerkers met hun kritiek naar buiten kwamen.

Het tweede artikel gaat over de beslissing van het hof van beroep van Gent om het spreekverbod tegen één van de zes ex-medewerksters op te heffen. Zij kreeg – naast de procedure waarvan sprake in het eerste artikel – in kort geding een zwijgplicht opgelegd vanwege haar striemende kritiek op het dierenasiel op Facebook.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAAGSTER is de ex-medewerkster aan wie in kort geding een zwijgplicht werd opgelegd. Ze zegt dat de informatie in eerste artikel niet gecheckt en tendentius is en neemt aanstoot aan de archieffoto, die zonder toestemming opnieuw gepubliceerd is. Het tweede artikel is volgens haar niet verschenen zoals beloofd en afgesproken.

De journalist heeft de informatie in het eerste artikel niet gecheckt en laat de voorzitter van het dierenasiel leugens verkondigen, zoals dat er nooit inbreuken zouden zijn vastgesteld of

dat er geen honden meer geëuthanaseerd zouden worden. De journalist is nooit in het asiel geweest en heeft geen pv's of inspectieverslagen onderzocht. Hij minimaliseert de klachten en neemt het standpunt van de voorzitter zomaar over. Klaagster neemt dan ook aanstoot aan de slotwoorden "*Eind goed, al goed*", omdat de problemen in het asiel helemaal niet opgelost zijn.

De journalist heeft klaagster haar mening niet gevraagd voor het eerste artikel, maar ze staat wel mee op de archieffoto. Daarvoor gaf ze vier jaar geleden haar toestemming, maar nu is haar niet gevraagd of de informatie in verband met de ex-medewerksters klopt. Drie anderen komen wel aan het woord en staan lachend met hun hond op de foto, waarmee Krant van West-Vlaanderen de indruk wekt dat alles goed gaat in het dierenasiel.

Het tweede artikel, over de opheffing door het hof van beroep van de zwijgplicht tegen klaagster, is niet gepubliceerd zoals beloofd. De journalist heeft de afspraken niet nageleefd en de redactie heeft de informatie over de beslissing van het hof eerst zes weken laten liggen. Uiteindelijk zegde de journalist toe om iets te schrijven en vóór publicatie door te sturen.

Hij mailde zijn tekst naar klaagster met als titel: "Dit wordt het artikel". Klaagster maakte één bemerking en meldde dat het voor de rest OK was en dat ze geen foto wilde. Maar Krant van West-Vlaanderen heeft het artikel niet gepubliceerd zoals de journalist het had doorgestuurd. De laatste paragraaf werd geschrapt, terwijl daarin net het standpunt van klaagster aan bod kwam. De rest geeft alleen een droge opsomming van de gerechtelijke procedure en de beslissing van het hof van beroep, zonder gedurfde duiding, zoals nochtans was afgesproken.

In de geschrapte paragraaf vertelde klaagster dat de hele procedure haar 5.000 euro gekost had en vroeg ze zich af wie nog een klacht zal durven indienen als je naar politie en gerecht gestuurd wordt en zwijgplicht opgelegd krijgt. Ook de term 'klokkenluider' viel weg, hoewel klaagster vindt dat ze zo genoemd moest worden, in plaats van dierenactiviste. Klaagster vraagt zich af waarom haar mening niet in de krant mocht en besluit dat ze geen klacht zou hebben ingediend, als het tweede artikel was gepubliceerd zoals was afgesproken.

KRANT VAN WEST-VLAANDEREN noemt de berichtgeving correct en loyaal en de archieffoto geoorloofd. De afspraken over voorinzage zijn nageleefd.

Krant van West-Vlaanderen wijst erop dat het eerste artikel gaat over de rechtszaak tegen de ex-medewerksters van het dierenasiel en niet over mogelijke mistoestanden in het asiel. In dat verband geeft de journalist de beslissing van de raadkamer om de ex-medewerksters buiten vervolging te stellen correct weer en komen de standpunten van de verschillende partijen loyaal aan bod. Het artikel schrijft niet dat alles in orde is in het asiel, zoals klaagster beweert. Het eindigt met een vraagteken achter de woorden '*eind goed, al goed*', wat twijfel uitdrukt.

Om de historiek van de rechtszaak te kaderen publiceerde de krant een foto van een krantenpagina uit 2015, toen de ex-medewerksters met hun kritiek op het asiel naar buiten kwamen. Bij het toenmalige artikel stond een foto van de zes ex-medewerksters, maar die is in de herpublicatie zo klein dat de vrouwen niet herkenbaar en hun namen niet leesbaar zijn. Bovendien gaf klaagster in 2015 toestemming voor de foto, die deel uitmaakt van het archief van de krant. Er was geen nieuwe toestemming nodig om de foto te herpubliceren. Klaagster wordt in het recente artikel niet met naam genoemd en haar privacy is niet geschonden. Ze diende overigens pas een klacht in tegen het eerste artikel nadat ze ontstemd raakte over het tweede.

Wat het tweede artikel betreft, heeft de journalist zijn afspraak over voorinzage nageleefd en is het standpunt van klaagster loyaal weergegeven. De journalist heeft zijn artikel ter informatie doorgestuurd naar klaagster, zoals was overeengekomen. Maar hij had niet afgesproken of toegezegd dat de tekst als zodanig en in zijn geheel zou verschijnen.

Klaagster heeft één opmerking teruggestuurd en verder gemeld dat ze akkoord ging met de inhoud, dat de feiten juist waren, dat haar mening goed werd weergegeven en dat ze geen foto wilde bij het artikel. Ze maakte in die mail geen enkele opmerking over het eerste artikel.

Vervolgens heeft de journalist zijn ontwerp van artikel doorgestuurd naar de eindredactie, die onafhankelijk van de wil van de journalist en vanwege plaatsgebrek, beslist heeft om het artikel in te korten. Dat behoort tot de redactionele vrijheid. Maar het betekent niet dat het standpunt van klaagster niet loyaal verwoord is. De geschrapte passage ventileerde alleen haar persoonlijke mening en frustraties en voegde niets toe. De berichtgeving over haar verhaal en haar vrijspraak door het hof van beroep is loyaal en correct. De eindredactie had de ingekorte tekst uit beleefdheid nog eens kunnen terugsturen naar klaagster, maar dat was geen beroepsethische plicht. Zoals gevraagd door klaagster kwam er geen foto bij het artikel.

Na publicatie heeft klaagster de redactie opnieuw gemaïld om te klagen dat het artikel niet was gepubliceerd zoals de journalist het had doorgestuurd. In die mail schrijft ze opnieuw dat het artikel geen onwaarheden bevat.

BESLISSING

Het eerste artikel gaat over de beslissing van de raadkamer om de zes ex-medewerksters van het dierenasiel buiten vervolging te stellen. De berichtgeving daarover is waarheidsgetrouw en geeft de standpunten van de partijen loyaal weer. De focus ligt op de gerechtelijke procedure en niet op de werking van het asiel. Dat is een verantwoorde redactionele keuze, net als het feit dat slechts drie van de zes ex-medewerksters aan bod komen.

Ook de publicatie van de archieffoto bij het eerste artikel is journalistiek geoorloofd. De foto past volledig binnen de context van het artikel en het is voor de lezer duidelijk dat het om een archieffoto gaat.

Wat het tweede artikel betreft, is het duidelijk dat er een afspraak was over voorinzage, maar over wat die afspraak precies inhield, spreken de versies elkaar tegen. Volgens Krant van West-Vlaanderen stuurde de journalist de tekst enkel door ter informatie, volgens klaagster beloofde hij dat de tekst als zodanig gepubliceerd zou worden. De Raad kan niet uitmaken wat precies werd overeengekomen, maar stelt wel vast dat de journalist zijn tekst doorstuurde onder de titel *“Dit wordt het artikel”*. Daarmee heeft hij klaagster, die weinig mediaervaring heeft, de indruk gegeven dat de tekst als zodanig, met inbegrip van haar mening, gepubliceerd zou worden, wat niet gebeurd is. De Raad is daarom van oordeel dat de afspraken over voorinzage niet zijn nageleefd, wat voorkomen had kunnen worden door duidelijk te maken dat er nog aanpassingen zouden kunnen gebeuren door de eindredactie en door de afspraken duidelijk en ondubbelzinnig te maken, zoals bepaald in artikel 21 van de code.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is gegrond wat de naleving van de afspraken over voorinzage van het tweede artikel betreft.

Brussel, 12 december 2019